

Museoviraston Merihistorian tsto
Hylkysaari
00570 HKI

HÖGHOLMEN
BÅTSKÄR
GALLEYSKÄR

22, 4, 93
71, 311, 1992

Inventointiraportti Hitisten Rosalan dokumentointikurssilta 1992.

Kurssi pidettiin Rosalan -Hitis saarten ympäristössä, tukeutuen Rosalaan .

1) Hitisten HÖGHOLMENIN arkkuja etsittiin ja poijutettiin 31.5-92 sekä kurssiharjoituksena niitä sijaintimitattiin niin kompassi kuin kulmamittarilla. Luonnoksia itse arkuista ei vielä tehty (huono VA-näkyväisyys).

Kurssilaiset saivat etsittyä esiin 5 arkkua Högholmenin etelä-lounais puolelta. Jäännökset ovat salmen Högholmenin rantaviivan suuntaisena jonona, joka jono sijaitsi n 12-20 m saaren nykyisestä rantaviivasta ulospäin. Havaitut arkun jäännökset poijutettiin . Poijujen sijainnita mitattiin harjoitustyönä, jonka jälkeen poijut poistettiin. Myös jo 1970 luvulla havaitun suuren laituriarkun joitain ulkopisteitä mitattiin (3-4 kpl) jotta nyt tehdyt mittatulokset voitaisiin yhdistää aikaisempiin ,1970- luvulla teodoliitilla tehtyihin mittauksiin.

Nyt saadut mittaustulokset olivat tarkkuudeltaan varsin vaihtelevia ja tuloksien puhtaaksi piirtäminen vaatii runsaasti työtä, epämääräisen suuruisen virheprosentin jäädessä kuitenkin olemaan.

Toteamuksena sanottakoon että lisäharjoitusta VA-kohteen ja sen osien paikantamisen varmaksi onnistumiseksi tarvitaan yleensäkin sukeltajille.

2) BÅTSKÄRIN hylkyvihjeen mukaista kohdetta etsittiin Rosalan etelä-kaakoispuolelta 2/6 tuloksetta. Hylky, tai oikeammin hyllyn osa, löytyi aivan Båtskärin länsipuolella olevan ,tällä kohden 120 m leveän salmen toisella puolen olevan Enskären:in rannan ulkopuolelta, salmesta, 3/6-92 . Tällöin siihen tutustuttiin mittaussuunnitelmia varten (hylkykierros)ja 6/6 siittä tehtiin harjoitustyönä mittanauha-skissi (korkeuseroja ei mitattu, joten määrätty projektiovirhe mittaussuunnitelmien mukaisissa on).

Alus makaa n. 40-50 astetta kallellaan BB puolelle . Sijainti on n. 6 m etäisyydellä pienen tasanteen jälkeen jyrkästi putoavasta kalliosta (pinnalla putoaa n. 70 cm, veden alla n.2,5 m) mutta k.o. kohdalla vielä jotenkin kulkukelpoisella Enskären länsirannalla (salmen puolella). Jäännös makaa kallioisella merenpohjalla. Hyllyn ja

sen ympärille kalliopohjalle on kasautunut n. 10-50 cm kevyehköä mu-
taa. Svyys hyllyn kohdalla arviolta 3-4 m.

Jäänökset makaavat kohdassa X=581820 , Y=6636690 ja Z= -3 - -4m,
peruskartta nr 103314, Hisskäret (liite 1, kartta).

Parpuurin puolelle kallellaan olevan ,ilmeisesti havupuisen, talon-
poikaisaluksen jäänteiden surimmaksi pituudeksi mitattiin (ei köliä
pitkin) 12,52 m ja surimmaksi leveydeksi 6,73m.

Jäljellä polevan kölin pituus on n. 9 m . Hylky käsittää osan
aluksen köliä sekä muutaman laudan parpuurin puolen kylkeä, (n. puo-
lestavälistä alusta melkein perärankaan asti), sekä kölin styrpurin
puolella vain n.30 cm - 1,5 m pitkiä , köliin nähden poikittaisia kaa-
ria. Niitä laskettiin kölin ST- puolella olevan kaikenkaikkiaan 11
kpl.

Karkean arvion mukaan hyllyn melkoisesti vaurioitunut osa on vain n.
1/4-1/6 osa alkuperäisestä aluksesta.

Laivan mitat olisi voinut alkujaan olla n. 20-23 m X 8-9 m
Mitään esineistöä ei havaittu kohteessa.

Laivan runko on aikoinaan rakennettu ilmeisen voimakkaasti V-
muotoiseksi, muistuttaen storbåt tyyppiä (perärangan alaosan leveys ja
sen voimakas taakseppäin kallistus sekä suhteellisen hento rakenne).

Liite 2: Lasse Haapamäen tekemä skissi Båtskärin hylystä.

Rosalaasta etelään, Lill Kalbyskärin
3) GALLBYSKÄRIN hylkyyn tutustuttiin 2/6. Jo 4/6 ja 5/6 suori- eteläpuolel.
tettiin siinä mittausharjoituksia, joitten tuloksia ei kuitenkaan
kurssin aikana keritty puhtaaksi piirtää ja eri mittaustuloksia ver-
tailla keskenään.

Hylystä on kuvattu toista tuntia hyvin vaihtelevantasoista video-
nauhaa ,osin myös kurssilaisten viedeokameran käyttöharjoituksina.
Nauhoja ei vielä ole editoitu.

Kurssilla ei käyty tällä kertaa muissa hilyissä koska keskittyminen
vain muutamaan kohteeseen osoittautui pedagogisesti tehokkaimmaksi
toimintatavaksi.

Kurssin osaanottajat on ilmoitettu jo aikaisemmassa , vuoden
1992 puolella tullessa raportissa.

Suomen Sukelluskouluttajayhdistyksen puolesta
Kurssin johtaja

H. Alopaeus
H. Alopaeus

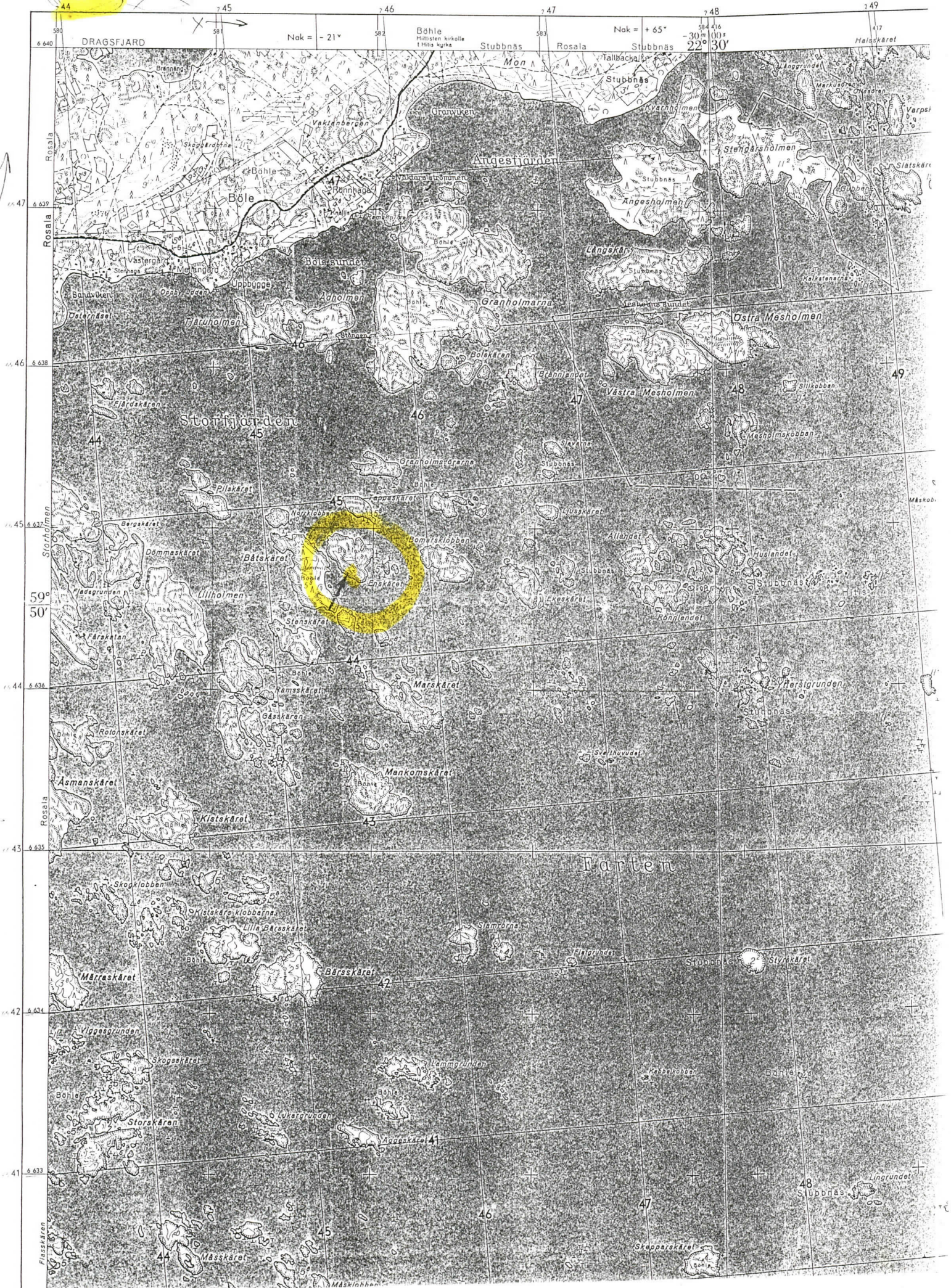
Liitteet :1) Hisskärin alueen peruskartta ja sukelluspaikka.
2) Båtskärin hyllyn mittanauha skissi

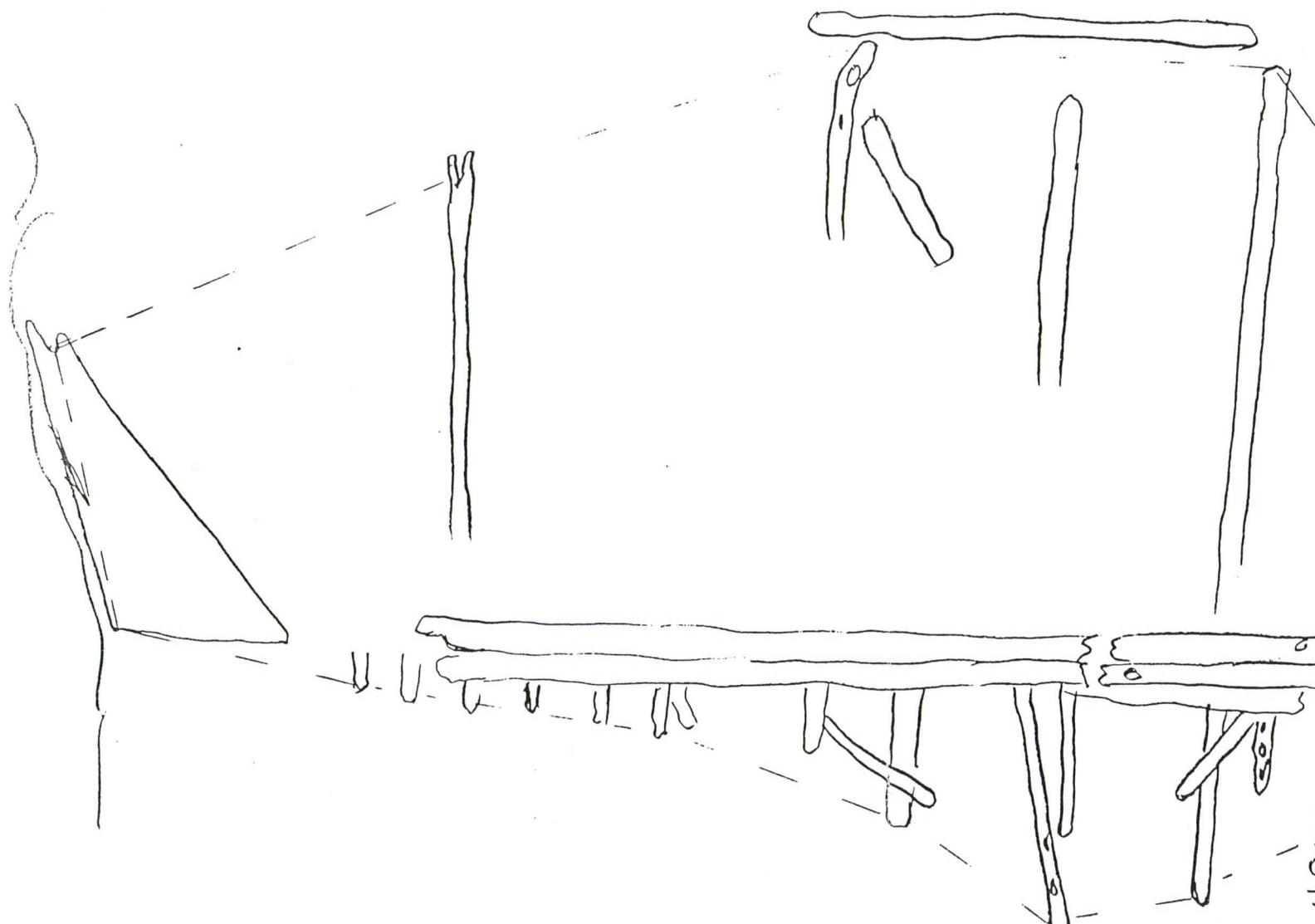
Lite 1

N:6 103314-201114

51113
58180
6 636 690

HISSKÄRET

1:50
 0 1 2

Mittauskissa
 nauha.
 Båtskär 6.6.92
 Lasse Haapamäki

Mukaan mittauksessa myös
 Pekka Järven
 Mauri Koski
 Sari Koski
 Olavi Mäkinen
 Jari Paasonen